

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opraviništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Proti sedanji vladi

je na zadnjem moravskem deželnem zboru govoril poslanec dr. Pražak tako-le:

Na čelu naše države je taka vlada, katera vé in je o tem prepričana, da zaupanja večine ljudstva ne uživa, taka vlada, katera je drznila se v državnem zboru po nekovim svojih somišljenecv zastopnikom mnogih avstrijskih narodov povedati svojo izpoved na vsa usta, da tudi ona dobro vé, da ne uživa zaupanja, da vlada, katera se ravno s tem povzdiguje, da ona zaupanje teh narodov avstrijskih ne uživa.

„Nečem se dalje v to spuščati. Jaz menim, da vsak, kateri v tem razmerji kaj premišljuje, mora do prepričanja priti, da na tem začetem potu nij mogoče dalje priti; da vsak, kateri tudi nij hotel verjeti, končno mora uvideti, da centralistična sistema vedno večje davke proizvaja; da bi tudi potem po zmirom večjih stroških hrepenela, ko bi na državnem krmilu stali možje, kateri bi po mogočnosti hoteli varčni biti, da je nemogoče, v državi, katera obstoji iz tako različnih delov, posamezne dežele in narode uniformirati.“

„Proti temu bi se mi pa moglo ugovarjati: „Ker je z idejo centralizma kaka druga velika ideja v zvezi, zavoljo tega se ne sme ozirati na materialne koristi.“

„Vprašam pak, gospoda moja, ali je v istini s tem sistemom kaka višja, kaka idealna misel v zvezi, katera bi zahtevala njegov obstanek? Vlada, katera javno v državnem zboru svojo zastavo razobeša, ne bi se mogla v normalnih razmerah v Avstriji, v državi raznih narodov, ni jeden dan vzdržavati. Kaj pak je storila ta država? Ona trobi po vsem svetu po svojih plačanih glasilih, da je v najintim-

nejših razmerah s stranko, katerej je služiti obljubila.

„V normalnih, zdravih razmerah bila bi pri nas taka vlada vsakako nemogoča, in ravno okoliščina, da je še mogoča, omočuje jo abnormaliteta naših razmer. Povsodi vidimo to nenaravno sedanjih razmer.“

„Preiskavajte v knjigah avstrijske zgodovine. Nij-li več kot stoletna tradicija Avstrije, da se temelji in položaj avstrijske države mora na obalah jadranskega morja utrditi, da je potrebno simpatije onih narodov ohraniti, kateri se sedaj v Turčiji tlačijo do obupanja.“

„Sedanja vlada je pa državo oslepela za vse simpatije in za vse zgodovinske reminiscence teh sorodnih narodov; ona se je pregrešila proti vsacemu temelju humanitetnem.“

„Jaz menim, da ta vlada more dospeti do ugodne razprave z Ogrji — po mojem, mnenji se jej bode tudi faktično posrečilo. Ali kako? Izvršilo se bode na ta način, kakor leta 1867, namreč na stroške avstrijskih narodov, na stroške materialnega blagostanja, kateri je zadnje leta tako zelo trpel.“

„Ta nagodba zadobi morebiti tudi potrjenje državnega zbora in sicer na enak način in z istimi sredstvi, s katerimi se je ustvaril leta 1867 dualizem.“

„Ako se tedaj taka nagodba, katera ne zadovoljuje vsem narodom dovrši, kakovi bodo nasledki? Te, jaz mislim, da vsak pozna, komur so sploh znane avstrijske razmere.“

Ako tedaj vlada ne uživa zaupanja avstrijskih narodov; ako jej tudi svoja lastna stranka ne zaupa; če se je tudi pokazal dualizem in centralizem kot razdejalni, potem ne ostaje nič drugega, nego sistem na kak način preurediti, da se vsi narodi avstrijski

udeležujejo razprav in da se potem vsi narodi zadovoljijo. V tej meri, v katerej se bode taka nagodba z Ogrji in narodi dosegla, v istej meri se bodo potem naše razmere v državi in posameznih deželah zboljšale.

„Se li pa ne posreči zadovoljitev narodov avstrijskih, potem sem jaz prepričan, da bode ves trud za urejenje državnih zadev in vse naše hrepenenje in trudenje, da bi štedili, da bi pri deželnih dokladih štedili, prazno delo.“

Jugoslovansko bojišče.

Pražka „Politik“ od 28. t. m. prinaša sledeče pismo:

„Slavno uredništvo!

Po svojej darežljivosti obče znani češki narod vaš je doslej mnogo storil za podporo v Dalmacijo pribeglih Hercegovincev, za ublaženje bolečin starcev in sirot. Češki narod je s pokazano bratovsko ljubeznijo ustanovil si lep spomenik v srcu mučeniškega naroda. Ali so potrebe velike. Kakor veste, vstanek je v Bosni zavzel velike razmere. Ob enem raste od dne do dne število beguncev. Gorke prošnje za pomoč prihajajo od vseh strani središnjemu odboru v Zadru. V taci okoliščinah je treba, da bratje Slovani z novimi žrtvami priteko v pomoč bednim vstajem, ker Turki delajo sedaj poslednji obupni svoj korak, da upotrebivši vse sile potlače kristijane. S tega vas prosim, da ponovite poziv na češke rodoljube, da bi ovi nove prinose na oltar slovanske vzajemnosti položili, ter s tem načinom ljudstvu mučnikov pomagali.

V Zadru 18. apr. 1876.

Dr. M. Klaić.“

(Ta poziv isto tako velja Slovincem. S tega je naš ljubljanski odbor za milodare pri-

Listek.

Karadžić—Kopitar.

Iz Peterburga [Izv. dop.]

Sankt-Peterbuški oddel „Slavjanskago blagotvorniteljnago komiteta“ izdal je pred dvema mesecema zbornik izbranih spisov znamenitejših, sedanjih ruskih pisateljev pod napisom: „Bratskaja pomoč postradavšim semestvam Bosniji i Gercogovini — St. Peterburg, 1876.“ (494 str. vel. osm.) Mej spisi v prelepem, a tudi impozantnem zborniku, iz katerih je večina prezanimiva, je tudi spis znanega ruskega slavista, st. peterburškega vseučilišnega profesorja — Izmajla Ivanoviča Sreznjevskega z nadpisom: „Vuk Stefanovič Karadžić, očerk biografskij i bibliografskij.“ Ta precej obširni (od 336 do 367 str.) spis za vas Slovence nij samo zanimiv, ker ste blizki sosedi slavjanskega ple-

mena, kateremu spada imenovani pisatelj s svojo, pa ne z vso slavo; no on je za vas za to, zanimivejši, ker se o njem govori i o vašem učenjaku, do sedaj žalibog še premalo poznanem, i za to tudi premalo poštovanem — o Kopitaru. No spis nij samo zanimiv, ampak je tudi važen; kajti on odpira bodočemu životopiscu Kopitaru še premalo znane strani pokojnika: Koliko se je ta moral truditi, da je v prostem Srbu, kmetskem Vuku probudil onega Vuka, kateri je prerodil vsosrbsko književnost i razdelil jo na dve veliki, takorazlični epohi.

Pa mej ovirami, zbog katerih ta zbornik*)

*) „Bratskaja pomoč“ ne spada k onim zbornikom „Slavjanskago komiteta“, katere izdaja kak svoj žurnal i jih polni spisi različnih slavjanskih pisateljev; gledé teh se mi je posrečilo sprositi, da se bodo pošiljali v Slovenijo v četrirh eksemplarih — Ljubljana, Gorica, Celovec i Gradec — et caput rei: zastoj.

more biti i v jednom eksemplaru ne uvidi Slovence, je tudi ta, da mu je cena radi blagodejnega namena nenavadno visoka — 3 rub. = na blizu 5 fl. Zavoljo tega vam jaz soobščujem v blizkem prevodu vsa mesta, katera zadevajo vašega rojaka: Na vprašanje*) Sreznjevskega, kako je Vuk postal pisatelj, poslednji odgovorja pag 344: „Ej, jaz tako mislim. Poglej! brez te berglje, brez moje žene predobre, i brez plemenitega Kopitarja ne bil bi jaz pisatelj; a moje nagnenje k popotovanju je vsemu temu pomagalo.“

Razjasniv prva dva uzroka svojega pisateljstva Vuk nadaljuje pag. 344: A glavni uzrok, da sem jaz postal pisatelj na vselej ostane Kopitar. V tem obziru se mu jaz imam zahvaliti, če ne za vse, vsaj za mnogo, za premnogo. Mora skusiti se tako, kakor sem skusil jaz tega, zares plemenitega človeka,

*) Spis ima tam pa tam formo živega razgovora. St.

beglim iz Hercegovine in Bosne, poslal pred-
včeranjem zadnje nabranih 300 gld. središ-
njemu odboru v Zader. Slovenski odbor v
Ljubljani sprejema i dalje milodare. Ponovite
jih Slovenci, ki kolikaj morete.)

Turkom se je posrečilo Nikšić z živežem
preskrbeti. Ker so bili v tolikej večini, prodri-
so noter, a sedaj bode gotovo zopet mnogi iz
mej njih padel od vstaške puške, ko bodo šli
nazaj.

Boj je moral v Dugi in pred Nikši-
ćem hud biti, ker iz črne gore se javlja,
da je bila v soboto vsa dolina v dimu od
streljanja.

Sicer to nij nobena materialna zmaga, če
vstaši niso mogli Turkom ubraniti živež v
Nikšić prinesiti. Čudom se je bilo čuditi, da
so to tako dolgo zadržavali. Nikšić za vstaše
tudi nema nobene važnosti in se gotovo niso
posebno mučili zanj. Oni nimajo velicah kanon
ne bili bi ga mogli držati, ko bi ga bili tudi
osvojili.

Celo stara „Presse“, ki je včasih podajačka
Andrassyjeve vnanje in notranje politike, meni,
da nema oskrbljenje Nikšića nič drugega po-
mena, nego da sedaj upa diplomacija lažje
vstaše nagovoriti na 4 tedensko primirje, mej
katerim časom bi se terjatve vstašev zopet v
pretres vzele in se mir poskušal narediti.

Belgradski „Istok“ končuje svoj zad-
nji članek: „Ker je tudi v Carigradu zma-
gala vojna stranka, sedaj je iz vsake sumnje,
da bode tudi Srbija morala, če bi hotela ali
ne hotela, v rat (vojno) zaplavati. In kolikor
mi vemo, nij take sile, katera bi še
zdaj smela in mogla Obrenovićevo Sr-
bijo vzdržati, da ne stopi na jedino si-
gurno stališče Takovskega programa. (Na
Takovem je prvi Obrenović Miloš razvil za-
stavo srbske revolucije. Ur.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. maja.

Ministri se tudi do denes niso zjedini-
li in uže se vprašuje ali pade ogersko ali naše
ministerstvo? Kako bode cesar odločil? Nemški
časniki Ogmor, Ogrski dunajskim očitajo hinav-
stvo, lakomnost, nenasitnost i. t. d. kar je ena-
kih lepah besedij.

„Fremdenblatt“ Magjare sviri, naj ne bodo
prevzetni naj pogledajo veliko gibanje, ki je
orijent prišlo, ogromna preustroje-

vanja in prerogovanja, ki se vilirskem
poluotoku vrše, to probujenje ná-
rodov, ki so stoletja spali.“ Vidite, tako uže
sovražniki Slovanstva govore.

„N. Wiener Tagbl.“ piše na dan prvega
maja članek o tem, kako so na Dunaji **pred-
tremi leti** vesele nade imeli o lepejši bo-
dočnosti Cislejtanijske, ko se je odpirala sve-
tovna razstava. A denes, čez tri leta više
sami črni oblaki povsodi nad nami — toži
„W. Tagblatt.“ Da, in to je vse zakrivila
nemško-ustavoverna stranka ki vlada, in mag-
jarstvo.

Na **Dunaji** so 30. apr. slovesno škofa
Kučkera instalirali v navzočnosti višjih vladnih,
deželnih in občinskih oblastnij.

Češki zgodovinar in politični vodja
pasivne politike (nismo udeležniki) Palacky
se zahvaljuje v čeških novinah za slavo, ki
so mu ga napravili rojaki in drugi Slovanje ob
23. aprila. On pravi: „Izpoznam, da bi mi
na koncu svojih let nič veselejšega ne moglo
pripetiti se, nego da sem se prepričal, da je
skupnost, solidarnost Slovanov tako narasla, da
se nam nij več bati noč in dan požrešnosti
naših protivnikov, kar je tem več vredno, ker
Slovan po naruri svojeje ne trpi, da bi mu se
krivica delala, a i on sam nikomur krivice
nehče delati.

Iz Dalmacije se „Politiki“ telegra-
fira 26. apr.: „Narodni občinski zbor v
Šibeniku je sklenil, vsako odgovornost
za nemogoče demonstracije od strani
prebivalstva zoper ustavovernega škofa
pri njegovem dohodu v Šibenik od sebe odbiti.“

„Narodni list“, pozivlje dunajsko vlado
naj dalmatinski zbor razpusti, in videla bode,
kdo bode voljen ali Ljubša in njegovi tovarši,
ki se ministerstvu prilizujejo ali pa narodnjaki.
„Nije, gospoda, v Dalmacije več mlivo po što
je bilo.“

Vnanje države.

Zatrjevanje **rumunske** vlade, da hoče
popolno neutraliteto ohraniti in za „notranji
razvoj“ delati, nahaja mej protivniki rumun-
skega in slovanskega naroda, zlasti mej Mag-
jari in Nemci popolno pohvalo, kar je najboljši
dokaz, da je Rumunija na napačnem potu.

Španski vlada ja izjavila, da se od-
ločno drži svojega naklepa, odpraviti fueros v
severnih provincijah. Bati se je vsled tega no-
vega orožnega dvigovanja Baskov.

Iz Rima se javlja, da se je bolezen
papeževga ministra kardinala Antonelija shuj-
šala. Pričakuje se najzlejš.

Dopisi.

Izpod Nanosa 30. aprila [Izv.
dop.] Ko so nam bile nove županije postavljene
in tem samostalna politična administracija in
druge važne oblasti izročene, nadejali smo se,
da bodo ti novi avtonomni organi poleg polnega

in umnega opravljanja sebi zaupanih področij
tudi v družih ozirih na vso moč za občinsko
dobro skrbeli. Prazne nade!

Gospod občinski predstojnik je svojo željo
dosegel, da se ga „gospod purgarmojster“
imenuje; potem pa navadno on vsa, tudi naj-
važnejša opravila, ves blagor občine v oskrbo-
vanje svojemu, (z redkimi izjemami) nezmo-
žnemu tajniku, večjidel klečeplazu in česti-
telju pivca Baba prepušča. Da pa taki možiceli
od potreb naroda in sredstev za povzdigo
občnega blagra toliko umejo, kolikor zajec
na boben, nij treba razlagati.

Na priliko mi revni Notranjci imamo le
ljudske šole, mej tem ko imajo Gorenjci gim-
nazijo v Kranji in višje šole v bližnji Ljubljani,
Dolenjci pa gimnazije v Novem mestu in celo
v zakotnem Kočevju. Ali se je kak gospod
župan na Notranjskem kedaj za to zmenil, ali
se za to potegnil, da bi se v našem središču
vsaj jedna večja šola napravila? Kaj tacega
občinskim očetom na Notranjskem še v sanjah
na misel ne pride. Ali nij pregreha, da toliko
naše uboge mladine s prebrisanimi glavicami
krave in črede pase, ker roditelji niso zmo-
žni, v Ljubljani ali drugej v šolah izdrževati
sinov?

Stroški za napravo potrebnega poslopja
itd. v središču Notranjskega (na pr. v Postojni)
bi bili sicer veliki, a ne nedosegljivi. Država
je dolžna kaj za nas storiti.

Pa tudi nasvet, kako bi se potrebna za-
loga brez velicega pritiska na plačevalce dav-
kov skupaj spraviti dala, sledi drugi pot.

Silvan.

Iz Trsta 30. aprila [Izv. dop.] Slavno
c. kr. vojno ministerstvo je izdalo ukaz, vsled
katerega se imajo vsi častniki, kateri bi se,
ko bi vojska nastala, koteli dati penzionirati,
oglasijo do 15. maja v penzijo, ker se v slu-
čaji mobilizacije ne bode nihče upokojeval.
Nekaj stotnikov se je uže oglašilo, tudi pri
slovenskih polkih, kajti služijo nekateri
stari gospodje le za to, ker dobodo precej
visoko stanovnino, ki jim potem odpade. Ako
se napove vojska, tako ti v diru v penzijo.
Vojni minister hoče to modro zaprečiti. —
Vse to pak svedoči, da vojaška „Militär-
Zeitung“, ne kliče zastoj: „Zu den Waf-
fen!“ Gotovo je, da vsi častniki želé vojske,
akoprem so razlogi, s katerimi hočejo svoje
mnenje utrditi, večjidel le njim razumni.

Vsa promenja torej kažejo, da se nekaj
kuha; ali se bode kaj skuhalo ali ne, to nam

da bi imeti k njemu ono spoštovanje, katero
je vreden — i kakor učenjak, i kakor človek
splah.

Vuk govori dalje, pag. 345: Mej družim,
da sem jaz postal pisatelj, a ravno tak pi-
satelj, kakoršnega vi pod menoj razumevate,
za to se imam zahvaliti samo Kopitarju.
1813 l. zapustil sem z Jurjem Črnim Srbijo
tudi jaz ter prišel v Beč, ne vedoč; ne mi-
sleč, kaj bode iz mene. Kopitar je bil uže
cenzor, da si je še bil mlad. Pod njegovo
cenzuro so spadale tudi „Srpske Novine“, ka-
tere sta izdajala Frušić i Davidović. Kopitar
je prigovarjal izdateljema, da bi začela sestav-
ljati čisto-srbsko gramatiko, i dokazoval jima,
ka jezik, kateri ona pišeta, ne more biti čis-
to srbski jezik. Ona Kopitarju nijsta od-
rekala; pa vred s tem tudi ne znala drugega
jezika, razven tega, katerega sta pisala i go-
vorila; jezik prostega naroda pa je jima bil
jezik ovčarski, svinjarski govedarski.

Tedaj sem tudi jaz zgotovil spis o po-
dobi pisma do Jurja Črnega o padenju Sr-
bije, i oddal ga v cenzuro. Prišedši v roke
Kopitarju opozoril je njega na čudnost jezika.
Kopitar je pozelel videti mene — i tako je
zblizal se z menoj. Mej razgovorom prišla
je beseda na srbske narodne pesni.

Uvidev, da jih znam mnogo, načel mi je
prigovarjati, ka bi zapisaval jih čem več tem
bolje, a potem z bogom — i natisniti jih.

„Ej, šta ću!“ Meni je bilo to po volji, i
hajdi! pisat pesni; kar sam nijsem vedel,
vprašal sem svojo sorodnica, gospo S. V.
Živkovića, s katerim sva prišla vkup v Beč.
Nabral sem jih lep spisek, izšle so v svet
pod nadpisom: „Srbske, prosto-narodne pe-
smarice“.

Vred s tem, slišavši od Kopitarja o gra-
matiki i sam ne znavši, kak pisati gramatiko,
predložil sem Frušiću i Davidoviću, da bi mi
vsi vkup začeli pisati srbsko slovnico; ona

pomagala bi meni svojo umetnostjo, a jaz
jima z znanjem srbskega jezika. „Ej! buda-
laštine“, odgovorila sta mi, i vse je ostalo
pri tem.

Pa obrazovaje se vedno bolj i bolj v raz-
govorih s Kopitarom čutil sem vedno silneje
potrebnost srbske gramatike za samega sebe;
sklenil sem napisat jo sam.

Vzevši pod roko slovansko gramatiko
Mrazovića načel sem prepisavati iz nje skla-
nanja i izprežanja, popravljaje jih po srbski.
Ta uboga poskušnja srbske gramatike, katere
se zdaj moram sramovati, natisnila se je 1814 l.

Kopitar nij skrivaj pred menoj pogreškov
knjižure; no bil je vendar le vesel, da je bila
natisnena, uže radi tega, ker je zaupal na
moje čestiljubje, da ne bom ostal samo pri
taciha načetkih, i izpodbujevaje me truditi se
dalje, svetoval mi je, pripravljati se k gra-
matikalnim študijam z družimi pomočnimi pe-
čanji. Po njegovem svetu odpravil sem se v

pokaže valjda bližnja bodočnost. Vsakako pa zelo smrdi po smodniku! Kakor smo Slovanje zdaj, to ne more nam škodovati in avstro-ogerskej državi bode samo na veliko korist, kajti treba je samo to v poštev vzeti, da psevdoliberalni Nemci in pa Magjari so zoper vojsko ali okupacijo turške Hrvatske, samo ker se boje „pomnoženja slovanskega elementa“. Mi se ga ne bojimo.

Deputacija slovenskih volilcev je nam izročila sledečo zaupnico s prošnjo, da jo objavimo:

P. n. gospodu Karlu Klunu,
stolnemu kaplanu tukaj.

Visoko čestiti gospod!

Vsled Vaše neumorne in človekoljubne delavnosti in natančnega spolnovanja svojih dolžnostij kakor duhovni pomočnik stolne cerkve; kakor tudi vaših zaslug, katere ste si pridobili s svojim neutrudljivim delovanjem za našo pravično domorodno stvar, ko ste vsigdar branili našo národnost in naše koristi proti silnim navalom tujstva; smo zadobili do Vas spoštovanje in zaupanje in Vas tako izvolili dne 27. marca 1876 za svojega zastopnika v ljubljanski mestni zbor.

Užalila in osupnila nas je vest, da je naš višji duhovni pastir, bivši slovenski domoljub, sedanji škof g. dr. Pogačar Vas vsled te izvolitve domači stranki klubovaje, za vikarja v Zagorje na Notranjsko prestavil.

Ker nam in nobenemu nij znano, da bi se Vi kaj pregrešili, da bi imel g. škof Pogačar uzrok Vas na ta način predstavljati, tem menj sedaj, ko ste si še v večjem pomenu zaupanje ljudstva zadobili, milujemo škofovo delovanje tem bolj, ko se národnim volilcem skozi ta čin v lice bije, in ko spoznamo, da so pri mestnemu odboru tudi interesi cerkve in šole varovati, in so v prejšnjih časih tudi zastopniki duhovskega stanu bili mestni odborniki.

Veseli nas tedaj srčno, da Vi kljub vseh zavržljivih nakanov naših protivnikov ostanete na mestu, na kojega Vas je zaupanje Vaših someščanov postavilo, nadajoči se, da bode te se krepko potezali za našo pravično stvar. Sprejmite tedaj visoko čestiti gospod izraze našega vnetega sočutja, spoštovanja in zaupanja, katero Vam izrečemo

Národní volilci III. volilnega razreda.

V Ljubljani 1. maja 1876.

Srem i Karlovice, nadaljeval zbirati narodne pesni i vrnivši se nazaj v Beč izdal sem drugo pesmarico ter posvetil jo Kopitarju.

Uže prej mi je prigovarjal Kopitar zbirati narodne besede; jaz sem mu sicer obetal, pa vendar ničesar ne naredil. Enkrat prišel je zopet k meni i prinesel soboj celo kopo papirja, razrezanega na koščke, rekel mi je: „Spominjajte se besed, o katerih veste, da se rabijo v narodu, ter pišite jih na te koščke, vsako na poseben listek; po malem nabere se cel slovar.“

Delo nij bilo težavno, začel sem biti priden. Da bi mi ga še bolj obležil, dal mi je slovarje Voltiggi, Belostenca, Jamrošiča i Stulli. Pa mej družim, jaz sem te slovarje bolj pregledaval čem prebiral; pisal na kosce besede večidel iz glave in nikoli ne vzel take besede, o kateri nijsem gotovo vedel, rabijo li narod, ali ne.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Dr. Edvard Šavnik) je v večrajšnji seji deželnega odbora imenovan za sekundarija v tukajšnji deželni bolnici.

— (Banka „Slovenija“) ima 6. junija občni zbor. Delničarji, ki se ga hoté udeleževati, morajo svoje akcije do 24. maja v bankino blagajnico vložiti.

— (Skušnje čitalniškega pevskega zbora) za poletne veselice se začenjajo v petek 5. maja, in se bodo vsak petek redno nadaljevale. Gospodje pevci, ki želé iznova vstopiti v čitalniški pevski zbor, naj se oglasi v omenjenih dnevih ob 8. uri zvečer pri pevovodji. Čitalničin odbor.

— (Meščanski zavod za umestovanje vojakov v Ljubljani) je imel 30. aprila svoj letni zbor pod vodstvom g. J. N. Horaka. Iz poročila g. prvomestnika je razvidno, da ima društvo lastno kasarno brez dolga, nekoliko zemljišča in 1566 gl. 65 kr. gotovine. Društvena blagajnica se je v preteklem letu pomnožila za 542 gl. 77 kr. — Pri dopolnilni volitvi odbora so bili z večino glasov izvoljeni narodnjaki in sicer: gg. Dolinar Andrej, Drašlar Franc, Peterca Franc, Stželba Josip in Več Janez.

— (Zopet nova poskušnja c. kr. pošte.) Piše se nam: V nekeve tukajšnji trafiki, kder se prodajajo tudi marke in zavitki, prodaje omenjeni trafikant, tudi nemške in italijanske vozne liste. Kako je neki to, da se je zopet sedaj začela c. kr. pošta truditi širiti mej naše ljudstvo uže — italijanske vozne liste, gotovo od samega veselja, ker so pretečeni teden italijanski prodajalci podob prodajali zanimiv, zemljevid kder je spadala Gorica z okolico k Italiji.

— (Zadnji semenj) v Ljubljani je zopet žalostno pričal o pomanjkanji denarja v ljudstvu.

— (Na semenji dan) t. j. v ponedeljek po polu dne se je pripeljal mlinar iz Broda pod Šmarno goro v Ljubljano. Na celovške cesti mej Šiško in mestom se splaši konj, in v urnem diru zategne mali vozič na stran ceste, kjer zadene kolo ob stranski kamen. Voz obstane, voznik pak, ki je sedel spredaj, je padel raz voza, in si je zlomil roko, ter se še po glavi smrtno pobil. Splašenega konja pak so stoprav blizu železnice ujeli.

— (Konj se je splašil), kakor nam samovidec poroča, pretekli ponedeljek na poti iz Ljubljane proti Šiški, in dirjal z vozom, na katerem so sedeli dve ženski in dva moža. Takoj pri prvih skokih je padel jeden mož v blato, za njim precej drugi, ki je bil nekoliko časa poskušal konja pridržati v Šiški loputnola je še jedna ženska z voza, in z drugo je dirjal konj naprej, ne da bi bilo mogoče poizvedeti, kaj se je zgodilo. Vsem trem padlim pak se nij nič pripetilo. Treba bi bilo vendar paziti na tako neskrbne vozače.

— (Novo mesto.) Da se „Podpornemu društvu za borne dijake“ občno priznava, uljudno pripomaga, to kažejo blagovoljni doneski, ki so je dale razne prilike, namreč: Popularna predavanja v gimnazijske dvorani 57 fl. 70 kr.; glediščna predstava v čitalnici 54 fl. 50 kr.; koncert v kazini 100 fl. 30 kr. — S tem javno izreka lepo zahvalo odbor.

— (Meso v Ljubljani) je meseca maja po tarifi najboljše po 48 kr. kilogram, najcenejše po 34 do 26 kr. kilogram.

— (Vreme.) Maj mesec je pri nas slabo začel. Deževno hladno vreme imamo.

— (Zimina), posebno erž na polji tu v naše okolici slabo kaže, malo je je ostalo.

— (Ukraden o je) bilo tukaj v gostilni pri V. nekemu trgovcu predvčeranjem 90 gl. in ena ura. — V drugej gostilni pa je tat prerezal žep svojemu bližnjemu, vzel denar a pošteno pustil mašne bukvice

— (Nova mera.) Pri tukajšnem bogatem trgovcu z žitom g. S. je pred par dnevi morala policija s silo vzeti stari mernik, ker se čestiti mož nij hotel sprijazniti z novo mero.

— (Iz mariborske okolice) se piše „Sl.“. „Kamčani so se zaradi neredov za Seidlovega županovanja pritožili uže večkrat pri okrajnem glavarstvu mariborskem in pri c. namestništvu v Gradci, pa bi bili kmalo skoro zaprti, g. Seidlu pa se nij zgodilo nič. Mej tem, se ve, da se je mnogo spremenilo in g. Seidl, ki je takrat veljal še za bogatega moža, prišel je mej tem po zvezi svoje z glasovitim Brandstetterjem skoro na kant. Na pokojnini so mu tretjino priškrnili, posestvo cenili in celo dnino državnega poslanstva zaprli; in ko je prišlo zborovanje deželnega zbora, prišla je od 5 strank prepoved tudi na dnino deželnega poslanstva. Kje bodo tedaj srenčanje kamški iskali odškodovanja, če gosp. Seidl z lepa ne poravna, kar se mu je za srenjo izročilo? Odločno pravijo, da ne plačajo več in da vsa odgovornost zadene tiste, ki ga po vsej sili hočejo imeti!

— (Slovensko gledališče.) Gospa Odijeva si je izvolila k predstavi sebi na korist igro „Pariški potepuh“. Lepo vreme in pa glasoviti skakalec v vodo odvrnila sta mnogo galerijskega občinstva, tako da je bilo gledališče le primerno polno. O igri ne moremo veliko spregovoriti. Pisana je menda za posebno priliko in za posebno igralko, in ta tendenca se včas tako razumljivo kaže, da se tudi največja igralska pridnost ne more prirediti tem izvanrednim terjatvam. Gospa Odijeva (Josip.) ki je prejela dva venca in prav živahen pozdrav, poskušala je posebno v prvem dejanji zadostiti značaju svoje naloge, — pa odkrito rečeno poskusi so bili vendar le preveč očitni. Za to so poslušalci tudi nekako hladni ostali. Gospod Kocélj (grof Morin) je ta večer po vsej pravici zaluzil pohvalo, katero mu je podelilo občinstvo pri odprtem odru. O maski in igri njegovej nij bilo ničesa več želeti. Gospod Schmidt (Emil) in gosp. Podkrajškova (baroninja-Marin) sta storila kar sta mogla in tudi gspdč. Vrtnikova (Eliza) je izvzemši par pretiranj popolnem zadostila. Gospod Kajzel (Bizot) pak je vedno komik. — Želeli bi končno, da bi predstavljalec, ako uže prevaja, kako igro srednje vrednosti, gledal, da jo prevede dobro. O tem prevodu pa nikakor ne smemo reči, da zadostuje tej želji; vsak mora priznati, da se je tu maltretirala slovenščina, in ako o mnogem družem molčimo, prosili bi vsaj, da nas reši gospod predstavljalec v prihodnjich strašnih „bratosinov in „bratohčer“! Vsaj smo gotovo pohlevni!

Dunajska borza 2. maja.

(Zvrično telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovetih	65	gl.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70			
1860 drž. posojilo	109		75	
Akcije narodne banke	874			
Kreditne akcije	142		10	
London	119		75	
Napol.	9		49	
C. k. cekini	5		60	
Srebro	102		40	

Le še malo časa!

Ker imam v špitalskeje ulici štacuno le do sv. Jurja v najemu, tedaj ono 7. maja izprazniti moram, usojam se p. n. občinstvo opozoriti, naj vsi ta kratki čas in ugodno priliko uporabijo, ker nikdar ne bode nikomu moči kupiti

vrlo dobri šivalni stroj

za tako nizko ceno, kakor sedaj pri meni. Priprave za gube, druge strojne dele, ševanje, potem širjenje, orfode, ročne krtačice itd. so tudi še v zalogi, ter se po nizke ceni prodajejo.

Prilicno tudi opazim še posebno, da imam le samo Greifer šivalne stroje, kateri so se uže nekaj časa rabili, mej tem ko so pravi Howejevi, Löwejevi itd. popolnem novi, katere sem stoprav pred kratkim dobil.

Za mnogo obiskovanje proseč se znamenjuje z odličnim spoštovanjem

(104-5)

Woschnagg.

Zobni zdravnik med. in kirurg. dr.

Tanzer

iz Gradca

došel je v Ljubljano in stanuje v hotelu „Elegant“, v 2 nadstropji v sobi št. 36. in 37. ter ordinira v

zobo-zdravilstvu in zobo-tehniki

vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure po polu dne. Tu ostane samo še 10 dni, zaradi tega uljudno prosim, naj nko ne zamudi.

Njegova privilegirana salisil-kislina, traajoče in najbolj učinko **zobne aparate**: 1 flac. antiseptikon-ustne vode 1 gl., velika škatlja zobnega praha 1 gl., 1 škatljica paste 80 kr., 1 zavitek paste 30 kr., dobivajo se pri njem in pri gg.: Biršicu, Eduard Mahra in frizerju Bazinarju v Ljubljani, Marišku v Loki in potem v lekarni v Kranji in Kamniku. (101-3)

Preseljevanje.

Vsem mojim čestitim naročnikom naznam s tem najudanejšo, da sem mojo

zalogo klobukov

iz Auerjeve hiše v gledališkeje ulici od denes naprej v

hišo banke „Slovenije“ v zvezdnej aleji št. 24,

preložil, kder je bila tudi uže prejšnje leta moja zaloga.

Zahvaljujem se prirčno za dosedanje zaupanje, ter se usojam še prošnjo pridružiti, velečestito občinstvo naj mi tudi v novejši štacuni zaupanje akaže, ter počasti s prav mnogobrojnim obiskovanjem. (119-1)

Z odličnim spoštovanjem

Karel Voltmann.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje **Gabriel Piccoli**, lekar na dunajskeje cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.

1 škatljica zobnega praška . . . 40 kr.
1 steklenica ustne vode . . . 60 kr.

(53-7)

Marseillski žolč

kot najcenejši, najboljši in najpripravnejši pripomoček

za čiščenje in zboljšanje vina

(velja 3 krajcarje za veder ali 5 krajcarjev za hektoliter) dobiva se vedno z nakazanjem o rabi pri

Pohl & Supan

v Ljubljani, v Grumnik-ovej hiši, na dunajskeje cesti, v štacuni poslojpa brzojavnega urada. (110-2)

Umrlj v Ljubljani

od 28. aprila do 1. maja:

Marija Jurst, 1 l., dete mašinista, vsled ufrpneja možjan. — Anton Gosar, 29 l., v zaporu za jetiko.

— Jakob Keber, 74 l., v bolnici vsled starosti. — Filip Spindlar, pol ure, dete zidarja vsled slabosti. — Marija Suštersič, 59 l., za vodenico. — Anton Fajgelj, 63 l., za vodenico. — Ignacij Erdinns, 25 l., v bolnici, za jetiko.

je dokaz najostreje soliditete!

Neverjetno, pa resnično!

Za 10 in 12 gl. prava angleška, srebrna cilindur ura s primerno verižico in medailonom, etuijem, ključkom in petletnim garancijsnim listom in po vrhu še jedno rezervno steklo za uro. Ravno iste krono-časomerne ure fino ognjo-pozlačene samo gl. 12.50.

Samo 18 ali 25 gl. prava angleška srebrna anker-ura, savoneta z dvojnimi pokrovom, fino izrezana poleg tudi še verižica in garancijsni list.

Samo 13 gl. prava angleška srebrna in ognjo-pozlačena kronometer-ura z verižico vred, z usnjatim etuijem in garancijsnim listom.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontir-ura, najmočnejšega kalibra s kristalnim steklom.

Samo 14 ali 17 gl. prav mala ura za dame iz pravega srebra in ognjo-pozlačena, poleg vratna verižica in garancijsni list.

Samo 20 gl. prava angleška fino ognjo-pozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi plaščem, fino emailirana, poleg tudi še fina verižica, medailon in garancijsni list.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša srebrna prava angleška anker-ura na 15 rubinov poleg verižica, medailon, usnjati etui in garancijsni list.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontir-ura brez ključka za naviti, poleg verižica in medailon.

Samo 40, 50 in 60 gl. zlata ura za dame z dijamanti.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontir-ura z dvojnimi plaščem, garantirana in patentirana.

Samo 23, 25, 27 gl. zlata ura za dame z verižico, medailonom in garancijsnim listom.

Samo 35, 45, 50 gl. prava angleška zlata anker-ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75, 100 gl. fina zlata remontir-ura s kristalnim steklom. 105 in 115 gl. z dvojnimi plaščem.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer z remontirnim dvojnimi plaščem in kristalnim steklom.

Razun tega pak še vsake vrste drugod od kakega drugega anoncirane ure in gotovo cenejši.

Atelier za popravljanje.

Stare ure, dostakrat preljudi družbinski spomeniki popravljajo se, ter onove. Cene popravljanja s petletno garancijo: gl. 1.50, 3, 5 do 10 gl.

Zlatnina.

Od c. kr. kovničnega urada na Dunaji kot pravo izkušeno.

Prstani.

Prstani za dame gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15. Prstani s pečatnikom za gospode gl. 8, 10, 11, 12 do 20.

Poročni prstani gl. 5, 6, 7, 8.

Zlate verižice za ure.

Verižice, kratke s ključkom gl. 15, 20, 25, 30, 35 do 80 v vsakej obliki. Verižice, dolge z gladkim ali facijoniranim pahačem z biseri gl. 28, 30, 35, 40, 50, 55, 60, 65, 70, 80 do 150.

Zlati medailoni

za gospode in dame.

S pravimi kamenji gl. 14, 16, 18, 20, 24, 30, 35, 40, 45, 50.

Zlate garniture.

Brože in uhani gl. 18, 20, 24, 30, 35, 40. S pravimi kamenji ali biseri gl. 36, 40, 45, 50 do 200.

Z dijamanti in brilanti gl. 60, 80, 90, 100 do 200

Zlati uhani.

Lečneči za otroke gl. 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3 se ali brez kamenjček.

Uhani, dolgi ali okrogli se ali brez kinča, gladki ali pa se pravim kamenjčkom ali pa v obliki sulice gl. 12, 15, 18, 20 do 30.

Boutoni z dijamanti ali brilanti gl. 50, 55, 90, 100 do 500.

Zlate gube za kemsete in manšete.

Z dragocenimi kamenjčki gl. 6, 7, 8, 10, 12, 14, 18, 20.

Zlate brože.

Eneje najnovejšo obliko gl. 12, 15, 20 do 25.

S slikami gl. 12, 15, 16 do 40.

Zlati križci.

gl. 6, 7, 8, 9, 10, 12. Se biseri ali dragocenimi kamenjčki gl. 8, 9, 10, 12 do 25.

Zlate prsne igle.

V različnih oblikah, Jekey, Sport itd. od gl. 5 do 30.

Se dragocenimi kamenjčki od gl. 5 do 30.

Se brilanti gl. 15 do 150.

Zlati brazleti.

Gladki obročki, različne širskosti gl. 18, 20, 26, 30 do 60.

Se pravim kamenjčkom ali biseri gl. 30, 36, 40, 50 do 80.

Se brilanti od gl. 80 do 500.

Pismena naročila

izvrše se v 24 urah proti poštnem povzetku ali pripošiljlatvi noveev. Na zahtevanje razpošiljajo se tudi ure in zlatnina proti poštnem povzetku za izbiranje, ter se za neobdržano vrača denar nazaj.

Moje cene so vedno nižje, kakor najnižje povsod, ter zahtevam dobička le sedanjemu času primerno.

Vsi, kateri želé nove ure in zlatnino naročiti, Vsi, kateri stare ure ali staro zlatnino za novo izmenjati želé, se uljudno prosijo, da se obrnejo na mojo firmo. (26-14)

Philipp Fromm,

fabrikant ur in zlatnine,

Rothenthurmstrasse šte. 9, nasproti Wollzele, DUNAJ.

Naj se ne pozabi naslov.

Svarilo!

Zaradi mnogega ponujanja in siljenja šivalnih strojev Howejevega sistema, ndano naznanjamo s tem v korist p. n. občinstva, da mi pošiljamo na Kranjsko

naše prave Howejeve šivalne stroje,

kakor uže obče znano najboljšo za družine in rokodelce,

izključljivo le gospodu Franju Detter-ju

v Ljubljani. Poleg vsacega pravega stroja pridajemo tudi izvirni certifikat fabrike in podpisane generalne zaloge.

The Howe Mach. Co. Limited

ravnatelj: **H. Schott.**

(112-3)